

Uršula Berlot: Imaginarni skirmioni Galerija Krško/kustos Denis Volk/○○○○○

Umetnost je skozi stoletja iskala čim bolj natančno in prepričljivo podobo realnosti in sveta videzov, kar je bila naloga, ki jo je doobra postavil pod vprašaj izum fotografije. Lahko rečemo, da je s tem izumom dopolnjeno hotenje po mimetičnem posnemanju videza. Iskanje notranjih struktur in očem prikrite resničnosti onkraj videza je ena od najbolj izizvalnih nalog, kar si jih je zastavila umetnost v modernizmu.

Delovanje Uršule Berlot je usmerjeno v razkrivanje nevidne »strukture« našega sveta, drobnih elementarnih delcev in drugih sestavnih prvin. Tako je njen pogled s pomočjo vrhunske sodobne tehnologije usmerjen v notranjost sveta, katerega vidne sledi, transformirane z aplikacijo umetniškega preoblikovanja, so predstavljene na razstavi *Imaginarni skirmioni*. V tem primeru je celota del umeščena v sakralni prostor, ki duhovno plemeniti že tako subtilno postavitev. Ta je sestavljena iz štirih slik na stenah, projekcije videa in osvetljenih objektov iz pleksi stekla ter glasbene spremljave Robina Rimbauda.

V OČESU

Kinetični objekti na razstavi preglasijo in presežejo ponovitev forme, saj ne skušajo objektivno razlagati ali vizualizirati znanstvenih oblik. Pri teh objektih gre za različne zvrsti modelizacij, od strukture in diagrama do sheme in tridimenzionalne ponazoritve gibanja delcev ali magnetnih silnic. Te fantazmagorije temeljijo na znanstvenih vizualizacijah, a jih predrugačijo, sledeč avtoričnim estetskim in širše umetniškim načelom. Celoten učinek je predvsem posledica svetlobno-kinetične dinamike celote, sestavljene iz raznobarnih objektov, projekcije videa, odsevov in senc ter glasbe. Tako se na pragu novega obdobja tehnološkega napredka, ki ga označuje umetna

Uršula Berlot: *Imaginarni skirmioni* (#1–#6), 2023, pleksi steklo, različne dimenzije FOTO BOŠTJAN PUCELJ

inteligenca, z delom Uršule Berlot vzpostavlja tudi ena od značilnih umetniških interpretacij teh izzivov, inovacij in napredka

znanosti. Iskanje novih vzorcev percepcije in formalnih struktur je namenjeno transformaciji in spreminjanju percepcijskih na-

vad gledalca, ustaljene formalne odnose pa poskuša avtorica preoblikovati s temeljito, izvirno uporabo in vidno izkušnjo form,

ki izhajajo iz fizikalnih vizualizacij magnetnih skirmionov. Gre za toplotne kvazidelce v obliki vrtincev v strukturi magnetnih materialov.

Prostorska postavitev, sestavljena iz objektov in številnih drugih elementov, skuša ustvariti totalni ambient, v katerem so gledalčevi čuti prežeti in obvladani s številnimi vizualnimi ter zvočnimi podatki, od barve in forme do gibanja, senc in zvoka. Ta celoviti vtis pa ni nekakšen samozadosten spektakel, ampak nam avtorica predstavi lastno videnje estetskih in umetniških potencialov form, ki so nastale s pomočjo vrhunskih znanstvenih postopkov.

Projekt, ki je nastal v sodelovanju s profesorjem Sašem Šturmom z Instituta Jožef Stefan, je zatorej izjemen tako po avtonomni vizualni moči in atraktivnosti kot po dimenziji umetniškega preoblikovanja rabe znanstvenih dosežkov v estetski svet instalacije. Umetnost tukaj ne tekmuje z znanostjo v ustvarjanju vizualnih učinkov, temveč po svoje podaja totalni ambient, ki nas navduši z večplastno vizualno,

skoraj povsem avtonomno likovno govorico.

Med drugim ponazarja gibanje delcev in magnetnih silnic, s čimer nam poleg informacije z vizualno atraktivnostjo ponuja nepozaben estetski dosežek. Tako imenovana vitalistična smer v kiparstvu 20. stoletja je skušala vizualizirati življenjski potencial, silnice nevidne avtonomne življenjske moči, Uršula Berlot pa je ustvarila nov kreativni cilj. Forme temeljijo v obstoječih pojavih, njihova predelava v estetske objekte pa je tako prežemajoča in temeljita, da je pred gledalcem svet navdihujočih, še ne videnih in fascinantnih umetnin, ki so znotraj celovite ambientalne postavitve sestavni deli instalacije in hkrati samosvoje, avtonomne skulpture. Ta izjemno posrečeni spoj ter preplet znanosti in umetnosti nam poleg tehnoloških informacij nudi predvsem izvirno umetniško interpretacijo elektronskomi-kroskopskih posnetkov.

Na ogled do 18. julija.

TOMISLAV VIGNJEVIĆ, sodelavec Znanstveno-raziskovalnega središča Koper